KIAUCSAU.

Mai számunkban közöltük Németország elutasító válaszát Japánnak arra a jegyzékére, amelyben többek közt azt követeli, hogy Németország szeptember 15-ig föltétlenül adja át Japánnak a kiaucsaui, Chinától bérelt területeket.

Kiaucsau, melyre a japánok most szemüket vetették, Shantung chinai tartomány fővárosa és legfontosabb kikötője. Csingtau, ahogy leginkább nevezik, *1897. november havában került a németek birtokába,* midőn a német kelet-ázsiai flotta parancsnoka, *Diederichs* tengernagy, két német hittérítő meggyilkolása miatt megjelent hadihajóival a kikötő előtt, tengerészeket tett ki a partra és rohammal bevette a várost védő régi erődítményeket. A németek a várost erre német területnek nyilvánitották, majd *1898-ban megegyezésre jutván a pekingi kormánnyal,* azt mintegy ötven négyzet kilométernyi területtel együtt *kilencven évre bérbe vették.*

A németek erre azonnal hozzáláttak a kikötő kiépitéséhez és megerősitéséhez. Rövid nehány évi munka után Kiaucsau a német keletázsiai flotta erős bázisává fejlődött. A város maga hatalmasan kiépült, a kikötőben pedig hajógyár épült, mely a nagy uszódokkal együtt hadihajón mindenféle javitást elvégezhet. Kiaucsau igen gazdag hátterülettel bir, mert Shantung tartomány egyike China leggazdagabb tartományainak, népe szorgalmas és jómódu, kőszénbányái pedig a leggazdagabbak egész Chinában. A várossal és Shantunggal az évek folyamán igen élénk kereskedelmi összeköttetés létesült és a német tőke ott rendkivül sok bánya- és iparvállalatot létesitett. A nagy német postahajóknak Kiaucsau a végállomása, mely ilyképen nemcsak hadi szempontból, hanem kereskedelmi szempontból is egyike a távoli Kelet legfontosabb kikötőinek.

A tenger felől nehezen megközelithető kikötő erődítményei igen jók és igy Kiaucsau, melyet kellő számu tüzérségén kivül még tengerészgyalogság is véd, nem lesz tenger felől oly könnyen elfoglalható, annál kevésbé, mert ott van még e jelentékeny tengeri haderő is.

Németország tengeri hadereje a távoli Keleten *Spee* grófi ellentengernagy parancsnoksága alatt a *Scharnhorst és Gneisenau* 11.600 tonnás és 23 tengeri mértföld gyors páncélos cirkálóból, a *Nürnberg* 3400, a *Leipzig* 3250 tonnás és rendkivülien gyors védett cirkálóból (ide tartozott a már hősiesen elpusztult Emden is), az *Iltis, Jaguár, Tiger* és *Luchs* 4000 tonnás ágyunaszádokból, a Csungtau Vaterland és Otter folyam ágyunaszádokból, a chinaiaktól a boxerháboru idején elvett Taku és az S. 90. sz. torpedorombolóból áll. Az ágyunaszádok és a torpedók rendszerint a Jangcsekiangon tartózkodnak.

A DARDANELLÁK.

A Dardanellák a Márvány- és Egei tengert összekötő tengerszoros; hossza 70 kilométer, szélessége 1800 és 7000 méter között váltakozik. A Márvány-tenger felőli bejáratnál, az európai parton fekszik Gallipoli, jelentékeny kereskedelemmel. Tőle északra, a Szaroszi-öböltől a Márvány-tengerig a Bulair nevü sáncok huzódnak el, melynek célja, hogy az ellenséges csapatok partraszállását megakadályozzák. Gallipolival szemben, az ázsiai parton áll Lapsaki és Csardak falu. Innen tul a Dardanellák keskenyebbé lesz, mindkét oldalán termékeny vidék terül el. Kaszilev-Iszkelesszi és Ülger-Iszkelesszi kastélyok előtt torkollik az európai parton a Kara-Ovasszi, a régieknek az atheniek vereségéről ismert Aigoszpotamosza.

Ezután következik a kis Akbati-liman, ahol Szesztos állott; vele szemben kinyulik a Nagara földnyelv; itt van a szoros legkeskenyebb része, a régiek. Heptastadionja. Nagara azon hely, ahol Abidosz állott. Xerxes Abidos és Szesztes között vert hidat, amelyen seregeit a görögök ellen vezette. Ezen a tengerszoroson uszott keresztül Byron. A szoroson tul lévő partok puszták és kietlenek, mig az ázsiai partok termékeny síkságok, erdős halmok, s a rajta levő csinos falvak kedves képet nyujtanak. A Dardanellák lassan kiszélesedik, a Mandere folyó torkolatától balra van Kum-Kale. A Kum-Kale erőddel szemben a trák Kerzonezos legvégső csucsán emelkedik Szedd-ül-bahr-Kalesszi. Nem messze tőle látható egy tumulusz, az ugynevezett Proteszilavsz sir. A Dardanellákról elnevezett egyezség, amelyet az öt nagy hatalom a török portával kötött, s az 1856-ik párisi békében lényegileg megerősitett, azt állapitotta meg, hogy nem török hajónak azon a szoroson a porta engedélye nélkül átmenni nem szabad.

Ámbár az 1871-ik londoni egyezség s az 1878-iki berlini béke az emlitett egyezséget jóváhagyták, a Dardanellák kérdése 1891. ujra aktuálissá lett, midőn a török hatóságok az orosz hajókat, amelyek katonákat szállitottak, nem akarták átengedni a szoroson. Hosszabb alkudozások után végre Török- és Oroszország abban egyeztek meg, hogy Oroszország ugynevezett önkéntes flottájának hajói, ha kereskedelmi zászlót tüznek ki, szabadon átkelhetnek, de ha katonákat vagy fegyvereket szállitanak, erről jelentést kell tenniök.

A szegedi katonanap eredménye.

A bevonultak családtagjai segélyezésére megtartott augusztus 20-iki katonai nap anyagi eredménye.

Összeredmény: 6746 korona.

Részletezve: 1. Szegedi Katholikus Nővédő Egyesület a belvárosi és rókusi templom előtt és a korzón gyüjtése *Raskó* Istvánné, *Kószó* Istvánné, *Aigner* Nándorne, *Gárgyán* Imréné és dr. *Simkó* Elemérné urnők vezetése alatt. Eredmény 1003 korona 81 fillér.

2. Feministák gyüjtése dr. *Turcsányi* Imréné urnő vezetése alatt. Eredmény: 990 K 59 f.

3. Kisdedóvó jótékony nőegyesület gyüjtése *Polgár* Lászlóné, *Horváth* Lajosné és *Székely* Gáborné urnők vezetése alatt. Eredmény: 942 K 41 f.

4. Özvegy *Worzikovszky* Károlyné, *Nónay* Dezsőné, *Vigh* Sándorné és *Matuskovits* századosné urnők gyüjtése. Eredmény: 431 K 17 f.

5. *Holtzer* Emilné és *Domán* Mátyásné urnők vezetése alatti gyüjtés. Eredmény 398 K 08 f.

6. Egyes perselyesek gyüjtésének eredménye: 380 K 68 f.

7. *Vajda* Sándorné, *Kiss* Mórné és *Gaál* Endréné urnők vezetése alatt álló gyüjtés. Eredmény: 312 K 91 f.

8. *Vészits* Lajosné, *Szücs* Mihályné és *László* Gyuláné urnők vezetése alatt álló gyüjtés. Eredmény: 216 K 74 f.

9. *Németh* Kálmánné ezredesné urnő gyüjtése. Eredmény: 182 K 07 f.

10. *Kostyál* Dezsőné urnő hegedümüvésznő gyüjtése a moziban gyüjtők *Szávits* és *Nónay* urleányok (110 korona) és őfelsége arckép elárusitása eredménye (60 korona). Eredmény: 170 K.

11. *Eremits* Lászlóné urnő és *Haszlinger* kisasszony gyüjtése. Eredmény: 153 K 99 f.

12. Felsővárosi templomnál dr. *Gidófalvy* Béláné és *Csontos* Imréné urnők gyüjtése 115 K 59 f.

13. Alsóvárosi templomnál való gyüjtés *Abafy* Rózsika urleány vezetése alatt. Eredmény: 101 K 16 f.

14. *Bach* Antal urnak a mozi átengedése folytán a moziest eredménye: 1276 korona.

15. *Buchwald* bérszékesnek a bérszékekből bevett adománya: 70 korona 80 fillér.

A bevétellel szemben kiadás tüzijátékért 10 korona és szalagokért 9 korona 10 fillér.

A tiszta bevétel tehát: 6626 korona 90 fillér és egy arany gyürü.

A szép eredményü gyüjtésben buzgólkodtak: Andrássy Mariska, Bagits Erzsi, Kopasz Gizi, Cserey-nővérek, Balik Viktorné, Tóth Etelka, Tóth Ágnes, Bogdán Margit, Bogdán Rózsi, Gárgyán Mariska, Georgevits Hajnalka, Kovács Feri, Sándor Ilonka, Zengei Ilus, Benedek Margit, Benedek Mariska, Tary Viktória, Jánossy Vali, Kószó Baby, Dreyer Ilus, Kristóf Maca, Szekerke Irénke, Kovács Vika, Gönczy Mariska, Szász Gyuláné, Vass Margit, Vass Böske, Farkas Pösze, Szabó Manci, Ádám Margit, Miskolczy Emma és Margit, Sári és Erzsi, Simkó Elemér dr., Kelemen Dezső, Farkas Irénke, Szabó Juliska, Hevesi Klári, Körber Mariska, dr. Gidófalvyné és leánya, Csókási Mariska, Dékány Irma, Böröcz Terus, Juhász Ilona, Szilágyi Ili, Pillich Mária, Szeless Mária, Feldmann Antónia, Boros Rózsi, Weisz Ilona, Müller Piri, Visky-nővérek, Goldberger-nővérek, Rosenberg Erzsi, Uhr Zelma, Szántó Margit, Fischer-nővérek, Bartos Lili, Wolf-nővérek, Czeizler Erzsi, Vágó Irén, Darázs Katicza, Botka Stefánia, Reitzer Aliz, Bihari Teréz, Klein-nővérek, Stein Vilma, Szenes Mariska, Várady Mariska, Schwarcz Ida, Schatzer Erzsi, Balogh Ilonka, Singer Irén, Brunner Aranka, Singer Böske, Ábránovits Ilona, Szüts Manci, Zentbauer-nővérek, Szabó Pöszike, Szüts Anna, Stámmer Vilma, Szüts Lili, Koncz Margit, Berkovits-nővérek, Farkas Lili, Retek Erzsi, Sólétromos-nővérek, Iritz Irén, Grosz Rózsi, Berkes Manci, Kaufmann Sári, Csenterics Erzsi, Gyéres Ilona, Szatmári Margit, Rankl Nusika, Terestyéni Iduska, Szatmári Mária, Neményi Lilike, Weisz Ibolya, Kertész-nővérek, Karg Józsefné, Bauer Ilona, Bauer Erzsébet, Brunner Vilma, Bauer József, Brunner Mariska, Nátli Dezső, Weinmann Aranka, Hirth Flóra, Kőrösy Margit, Tóth Etelka, Nováky Lujza, Nyilasy Mici, Schreiber Ila, és Boriska, Schaffer Ila és Bora, Holtzer Manci, Holtzer Jancsi, Vass Pali és Ila, Schachtitz Olga, Winternitz-testvérek, Hoffmann Maca, Pártos Klári és még többen.

A segélyező nagybizottság a buzgólkodóknak, közreműködőknek, gyüjtőknek, adományozóknak és adakozóknak a segélyre szorulók nevében is köszönetét tolmácsolja.

A belvárosban ujonnan épült házban csinosan

butorozott szoba

2 ággyal, fürdőszoba, zongora, esetleg konyha és cselédszoba használattal ideiglenesen itt tartózkodó házaspárnak igen alkalmas, jutányos havibérért azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Vendéglőben
KÁVÉHÁZBAN
Füszerkereskedésben
Csemegeüzletben

MINDENÜTT KÉRJEN HATÁROZOTTAN
SZT. ISTVÁN
duplamalátasört.

Csak ez az eredeti, a valódi!!!
◆ ÓVAKODJÉK ◆
az UTÁNZATOKTÓL!!